

LISTASAFN REYKJAVÍKUR – KJARVALSSTAÐIR

ferðafuða

24. október 2003 – 25. janúar 2004

Harpa Björnsdóttir

ferðafuða

buckle

Ferðafuða þýðir hrингja eða sylgja eða það sem lokar hringnum. Hringurinn er fullkomnasta formið hefur verið sagt, það felur í sér óendanleikann, ferli án upphafs eða endis. Órofa lina sem lokast í sjálfa sig og er alls staðar jafn langt frá miðju. Á hringnum eru allir punktar jafnir, linan sjálf er án miðju eða jaðars, og myndar leikvang orða og hugsunar, eins og hringborð jafningja. Hringurinn er algengt minni í kenningum um auðuga og örláta menn, þeir bera hringa og gefa hringa. En eins og allir vita þá býr hið rauverulega ríkideæmi innra með hverri manneskjú og í samskiptunum við aðra.

Sýningin Ferðafuða á sér þó þekkt upphaf og endi. Lagt var upp frá Reykjavík og sýnt fyrst í Slunkariki á Ísafjörði í september 2001, einu minnsta gallerii landsins. Þaðan lá leiðin til Akureyrar, þar sem sýnt var í Ketilhúsini á Listasumri 2002, einum stærsta sýningarsal landsbyggðarinnar. Þá var farið til Seyðisfjarðar og sýnt í hinni merkilegu menningarmiðstöð Skaftfelli. Siðan haldið til Vestmannaeyja vorið

Ferðafuða is an old Icelandic word, meaning a buckle or circle, or something that closes a circle. The circle has been considered the most perfect shape; it embodies infinity, a process without a beginning or an end. An infinite line that locks into itself and is always equidistant from the centre. On the line of the circle all points are equal, the line itself is without a centre and an edge, and it creates an arena of words and thoughts, like a round-table of equals. The circle is a common motif for the wealthy and generous; they carry rings, and give rings. But as is generally accepted, true wealth lies within each person and in interaction with others.

The exhibition Ferðafuða does, however, have a beginning and an end. The journey began from Reykjavík and the first exhibition was in September 2001 in one of the smallest galleries in the country – Slunkariki in Ísafjörður. From there the exhibition travelled to Akureyri in 2002 and was shown in Ketilhús – one of the largest exhibition halls outside Reykjavík. After

2003 og að leiðarlokum erum við aftur stödd i Reykjavík að hausti, þar sem hringurinn lokast. Á hverjum stað hefur listamönnum úr byggðarlaginu verið boðið að taka þátt í sýningunni og boðið til samsætis. Viljum við þannig mynda tengsl landshluta á milli, með áherslu á sameiginlegan vettvang þáttakenda, myndlistina, en einnig þörfina fyrir samræður og samskipti listamanna á milli. Margir úr hópi

that it went to the Skaftfell arts centre in Seyðisfjörður. In the spring of 2003 the exhibition travelled to Vestmannaeyjar and now the circle closes with this exhibition in Reykjavík. At every stop along the way local artists have been invited to participate with their work. In that way we wanted to forge a bond between various parts of the country with an emphasis on the participants' shared

sýnenda hafa ferðast á hvern sýningarstað og hitt þar kollega sina. Ferðafuðan hefur nú hringað sig um landið og myndæð margslunginn auðhring. Mannauðshring.

Í samhengi við hugmyndafræði þessarar sýningar má taka upp umræðuna um jaðarinn, hverjir séu á jaðrinum og hvernig við metum það. Getur maður sagt að landbyggðin sé jaðarsvæði íslenskrar listsþópur? Að Ísland sé jaðarsvæði evrópskrar listmenningar? Er listamaðurinn til hliðar við eða á jaðri listheimsins svokallaða, frekar en miðja hans og uppsprettar? Er listin í samfélagi okkar á jaðrinum í daglegri meðvitund eða er hún hluti af kjarnanum, inntak menningar þjóðarinnar? Hver metur? Út frá hverju er metið? Hvað berum við saman?

Einnig kemur hún upp aftur og aftur spurningin um það hvort fjarlægðin frá hrungiðu hlutanna, frá alþjóðlegum listheimi, hái þeim sem eru sagðir á útjaðri vestrænnar, landfræðilegrar og huglægrar menningarmiðju. Á nýlendutímanum

field – visual art – but also on the necessity for dialogue and discussion between artists. Many of the participants travelled to each location and met their colleagues there. The Ferðafuða or Buckle has now encircled the country and formed a complex and intricate circle of wealth. A circle of human wealth.

In connection with the ideology of this exhibition we can enter the discussion of marginality; who is on the margin, what is marginal and how do we make that judgement? Is it correct to assume that the regions are on the margin of the Icelandic art world? Is Iceland marginal in the European art world? Is the artist on the margin of the so-called art world, rather than the centre and source of it? Is art in society marginal to everyday consciousness, or is it part of its nucleus, the true core of a nation's culture? Who judges? And on what parameters? What do we compare?

The question recurs over and over again, of whether the distance from the vortex, from

var lagður grunnur að menningarlegri umbreytingu í heiminum sem leiddi til þess að evrópsk áhrif urðu leiðandi afl í menningarlegu tilliti og hefðbundin evrópsk list mælikvarði allrar listskópunar. Reyndar gerðist það lika á meðan heimurinn hnattvæddist enn frekar, að vestraen myndlist tók til sin ýmsa þætti listskópunar frumþjóða í fjarlægum heimsálfum og eru þau áhrif enn sýnileg i vestraenni myndlist.

the international art scene, hampers those who are deemed to be at the margins of the western cultural circumcentre, both in geographic and ideological terms. The colonial period laid the foundation of a cultural transformation in the world, which led to European cultural dominance, and traditional European art became the model of all modern art. However, as the world became more and

Í samtíma okkar rikir vissulega enn herra-dæmi vestraens listskilnings, líka gagnvart íslenskri myndlist, því Ísland er menningarlegt jafnt og landfræðilegt jaðarsvæði, á sama hátt og Jan Mayen, Grænland, Jómfrúreyjar og Bólivia; eins og gefur að skilja út frá hinum vestraena, menningarlega miðjupunkti.

Oft er betta ójafn leikur, því i krafti tækni og dreifingarmöguleika hefur hin sterka valdastaða auðugra vestraenna ríkja alla burði til að gleypa menningarvitund minna megandi þjóða, sjálfri sér til góðs og endurnýjunar, en veldur um leið talsverðum usla og menningarlegum umbreytingum hjá þjóðum sem hafa minni áhrif í alþjóðlegu samhengi. Þær eiga á hættu að tapa sjálfsmýnd sinni og daga uppi í limboi milli síns sérstaka uppruna og nýrrar hugsunar sem enn hefur ekki náð fótfestu. Pessi staða getur leitt til afneitunar fyri menningargilda eða þá stöðnunar, en einnig leitt til frjórrar samræðu sem er fullgild á alþjóðlegu plani.

more globalized, western art was also influenced by aboriginal art from distant continents and these influences are still palpable in western visual art.

Today the evaluation and appreciation of art is still colonized by western standards, and this applies also to Icelandic art, because Iceland is culturally and geographically marginal, in the same way as Jan Mayen, Greenland, the Virgin Islands and Bolivia – from the standpoint of a European cultural centre. The cards are stacked against them, for wealthy western nations are in a position of power, backed by technology and methods of distribution, to swallow up the cultural consciousness of less powerful nations, for their own benefit and renewal, yet also causing turmoil and cultural transformations in nations with less international influence. These are in danger of losing their cultural identity and of ending up in a limbo between their own unique origins and new ideas that have yet to take root. This situation can lead to the denial of former

Og hér erum við, stödd á eyju á hjara veraldar, og jafnvel þó hún sé umvafin stærsta virkissíki heimsins og eyjabúum ætti að vera rótt við sín hugbarefni, svo fjarri heimsins glaum, þá raskar brimrót heimsins svefnró manns begar heimsvaldahákarlar sveifla sporðinum og flengja sandblásna jörð i austri og alþjóðabandalög blína sínum tómu augum á atganginn. En óruggur í sínum kuðung getur

cultural values or to stagnation, but it can also lead to a fertile dialogue which is valid on an international level.

And here we are, on an island on the edge of the world. Although it is surrounded by the biggest moat in the world and the islanders should be able quietly to mind their own business, so far away from the hurly-burly of

listamaðurinn boríð á borð "...hungangssætan svaldrykk listarinnar, þennan myrkursins rjóma sem nær að stilla kvölinu og sætta mann við hverslags viðbjóð með sínum ófreska töframætti..." *

Já, nautnin er fólin í öfgunum, og hið voðalega rándýr maðurinn leitast við að lifa upp til skapara síns, allt svona kynlega gamaldags og um leið nýstárlegt, líkt og hellamyndir sem dregnar voru fram við veikan loga undir eftirvæntingarfullu augnaráði hinnar hungruðu sálar, þar sem agnarlitið brot af hinum mikla skapara býr. Sköpunarþörfin hjarir enn, á hjaranum, og finnur staðfestingu sína í augnaráði þeirra sem koma til að sjá sköpunarverkið. Vítnum, sem eru vonandi enn altekin óseðjandi forvitni.

*William Heinesen

the world, still the world's stormy seas disturb their sleep when imperialist-sharks swing their tails and thrash sandy plains in the east, while international organisations look on with vacant eyes. But, safe in his shell, the artist can offer "...a honey-sweet refreshing drink of art, this cream of darkness that can soothe the pain and help one accept all sorts of obscenity with its clairvoyant magic..." *

Yes, sensual pleasure is in the extremes, and the terrible beast of prey, Man, seeks to live up to his creator, all so uncannily old-fashioned and at the same time novel, like cave-paintings which were drawn by a faint flame under the expectant stare of the famished soul, where a minuscule fraction of the great creator lives. The need to create still lingers, on the edge, and finds validation in the eyes of those that come to see the creation. The witnesses, that are hopefully still possessed by insatiable curiosity.

*William Heinesen

Eiríkur Þorláksson

inngangur

Ferðalag listsýningar frá hugmynd að veruleika er gjarnan langt og fjólskrúðugt, en veitir væntanlega öllum þeim sem taka þátt í því lífsgleði og ánægju. Sköpunargleðin er þeirra sem búa til listaverkin og senda þau af stað, en okkar hinna ánægja þess að njóta afrakstursins.

Hugmyndin að sýningunni Ferðafuðu varð til í samræðum hóps listakvenna á regluglegum hringborðsfundum. Sýningin skyldi ferðast hringinn í krungum landið, stækka og eflast á hverjum viðkomustað, allt til síðustu sýningar. Umfang verka á sýningunni var skilgreint með þetta fyrirhugaða ferðalag í huga: hámarksstærð skyldi vera mjög takmörkuð, þannig að örugglega yrði rými fyrir tugi og jafnvel hundruð verka á hverjum sýningarstað. Og titillinn var ekki valinn af handahófi, heldur fundið heiti sem gat verið allt í senn; tilvisun til ferðarinnar og hringsins, listraent og forvitnilegt.

Eftir tveggja ára ferðalag er sýningin lokin á síðasta áfangastaði í Listasafni Reykjavíkur á Kjarvalsstöðum, stærri og fjölbreyttari en nokkru sinni. Úg vil bjóða listafólk Í híartanlega velkomis, óska öllum þáttakendum til hamingju með ferðina, og bjóða gestum safnsins að njóta þessarar sérstökum sýningar af sömu gleði og listafólk Í hefur lagt í það listraena ferðalag, sem nú fer senn að ljúka.

The journey of an art exhibition from an idea to reality is often long and miscellaneous, but presumably it brings joy and fulfillment to all those that take part in it. The joy and need for creation characterizes those that create the works of art and send them off, but the pleasure is ours to enjoy the results.

The idea for the Buckle exhibition was born within a group of women artists who met regularly at a round-table discussion. The exhibition should travel around the country, grow in size and strength in each new place until the last exhibition. The proportions of the works on display were defined with this journey in mind: the size of each work was severely limited so there would be room for dozens and even hundreds of works in each location. And the title was not carelessly chosen, a name was found that embraced reference to the trip and the circle and was both artistic and curious.

After a two year journey the exhibition has finally reached its final destination in the Reykjavík Art Museum at Kjarvalsstæðir, bigger and more diverse than ever before. I would like to welcome the artists, congratulate all the participants on their journey and invite the museum's guests to enjoy this very special exhibition with the same joyfulness the artists have put into this artistic journey which is now coming to an end.

LISTAMENN / ARTISTS:

Aðalheiður Eysteinsdóttir, Aðalsteinn Svanur Sigfusson, Alda Sigurðardóttir, Alexandra Mir, Anna Eyjólfssdóttir, Anna Maria Guðmann, Anna Hallín, Anna Jóða, Arngunnur Ýr, Anna Lindal, Anna Richardsdóttir, Arna Valsdóttir, Ása Ólafsdóttir, Áslaug Thorlacius, Ásta Ólafsdóttir, Benedikt Kristþórsson, Birgir Andrésson, Bjarni Ólafur Magnússon, Björg Porsteinsdóttir, Björg Órvar, Björk Guðnadóttir, Björn Roth, Borghildur Óskarsdóttir, Bryndis Jónsdóttir, Brynhildur Porgeirs dóttir, Daði Guðbjörnsson, Eggert Einarsson, Eggert Pétursson, Einar Gislason, Elisabet Gunnarsdóttir, Elsa D. Gisladóttir, Erla Pórarinsdóttir, Erling P.V. Klingenberg, Eygló Harðardóttir, Finna Birna Steinsson, Finnbogi Pétursson, Finnur Arnar Arnarson, Fjölnir Björn Hlynsson, Garðar Eymundsson, Guðbjörg Lind Jónsdóttir, Guðbrandur Siglaugsson, Guðjón Ketilsson,

Guðmundur Árman Sigurjónsson, Guðmundur Oddur Magnússon, Guðrún Auðunsdóttir, Guðrún Hadda Bjarnadóttir, Guðrún Einarsdóttir, Guðrún Erla Geirs dóttir, Guðrún Pálina Guðmundsdóttir, Guðrún Vera Hjartárdóttir, Guðrún Kristjánsdóttir, Gunnar Karlsson, Gunnar Órn, Gustaf Geir Bollason, Hafðis Helgadóttir, Hafðis Ólafsdóttir, Halldóra Emilsdóttir, Hannes Lárusson, Harpa Árnadóttir, Harpa Björnsdóttir, Hekla Björk Guðmundsdóttir, Hekla Dögg Jónsdóttir, Helga Magnúsdóttir, Helga G. Óskarsdóttir, Helgi Gislason, Helgi Porgils Friðjónsson, Hildur Bjarnadóttir, Hjörtur Marteinsson, Hlynur Hallsson, Holly Hughes, Hrafnhildur Sigurðardóttir, Hrefna Harðardóttir, Hulda Hákon, Húbert Nói, Högni Sigurbjörsson, Inga Jónsdóttir, Inga Rós Lofts dóttir, Inga Svala Pórsdóttir, Ingimar Waage, Ina Salóme Hallgrimsdóttir, Íris Elfa Friðriksdóttir, Joris Rademaker, Jóhann Jónsson, Jóhanna Bogadóttir, Jón Axel Björnsson, Jón Bergmann Kjartansson Ransu, Jón Laxdal, Jón Óskar, Jón Sigurpállsson, Jónas Viðar, Karl Jóhann Jónsson, Kelly Parr, Kristinn G. Harðarson, Kristinn Már Pálmason, Kristin Arngrimsdóttir, Kristin Geirsdóttir, Kristin Isleifsdóttir, Kristin Reynisdóttir, Kristján Steingrimur Jónsson, Kristveig Halldorsdóttir, Laufey M. Pálsdóttir, Leifur Breiðfjörð, Magdalena Margrétt Kjartansdóttir, Magnea Ásmundsdóttir, Magnús Reynir Jónsson, Magnús Pálsson, Magnús Sigurðsson, Margrétt Jónsdóttir, Margrétt Jónsdóttir, Niels Hafstein, Oddný E. Magnúsdóttir, Olga Bergmann, Óli G. Jóhannsson, Ólöf Björk Björnsdóttir, Ólöf Björk Bragadóttir, Ólöf Nortal, Ólöf Björk Oddsdóttir, Ósk Vilhjálmssdóttir, Páll Viðar Kristinsson, Pétur Bjarnason, Pétur Guðmundsson, Pétur Kristjánsson, Ragna Róberts dóttir, Ragnar Stefásson, Ragnheiður Ragnarsdóttir, Ragnheiður B. Pórsdóttir, Ragnhildur Stefánsdóttir, Rikharður Valtingojer, Rúna Þorkelsdóttir, Sara Björnsdóttir, Sara Vilbergsdóttir, Sari Maarit Cedergren, Sigriður Ágústsdóttir, Sigriður Ólafsdóttir, Sigurdís Harpa Arnardóttir, Sigurður Örygsson, Sirra Sigrún Sigurðardóttir, Sjófn Eggerts dóttir, Skúli Ólafsson, Sonja Hákansson, Sólveig Aðalsteinsdóttir, Sólveig Baldursdóttir, Sólveig Þorbergsdóttir, Stefán Boulter, Stefán Jónsson, Steingrimur Eyfjörð, Steinunn Einarsdóttir, Steinunn Helgadóttir, Steinunn Helga Sigurðardóttir, Steinunn Pórarinsdóttir, Stella Sigurgeirs dóttir, Svava Björnsdóttir, Valborg Salóme Ingólfssdóttir, Valgarður Gunnarsson, Valgerður Guðlaugsdóttir, Valgerður Hauksdóttir, Veronique Legros, Wolfgang Frosti Sahr, Þóra Sigurðardóttir, Þóra Pórísdóttir, Pórdís Alda Sigurðardóttir, Puriður Sigurðardóttir, Órn Þorsteinsson

Sýningarstjóri: Harpa Björnsdóttir.

Kjarvalsstaðir

Flókagötu - 105 Reykjavík

Sími/Tel: (354) 517 1290 Fax: (354) 562 6191

Opið daglega / Open daily 10-17

Leiðsögn alla sunnudaga kl. 15

Sunnudag 9. nóvember kl. 15

Myndlistarhúsið á Miklatúní – Kjarvalsstaðir í 30 ár
Sýningarástjóraspjall. Eiríkur Þorláksson annast
leiðsögn um sýninguna og ræðir efni hennar við
gesti safnsins.

Sunnudag 23. nóvember kl. 15

Sýningarástjóraspjall. Áðalsteinn Ingólfsson annast leiðsögn
um sýninguna og ræðir efni hennar við gesti safnsins.

Sunnudag 16. nóvember kl. 15

Gjörningur og sýningarástjóraspjall. Anna Richardsdóttir
flytur gjörning sem verið hefur hluti „Ferðafuðu“ á
sýningartímabilinu. Harpa Björnsdóttir, annar sýningarástjóri
sýningarlínna, kynnir hugmyndina að baki verkefninu og
skoðar sýninguna ásamt gestum safnsins.

Hafnarhús

Tryggvagötu 17 - 101 Reykjavík

Sími/Tel: 590 1200 Fax: 590 1201

Opið daglega / Open daily 10-17

Leiðsögn alla sunnudaga kl. 15

Sunnudag 19. október kl. 15.00

Úr byggingarlistarsafni

Sýningarástjóraspjall. Pétur H. Ármannsson, deildarstjóri
byggingarlistardeilda Listasafns Reykjavíkur, annast
leiðsögn um sýninguna.

Sunnudag 7. desember kl. 15

Valin verk - Dominique Perrault, arkitekt

Leiðsögn. Pétur H. Ármannsson, deildarstjóri
byggingarlistardeilda, annast leiðsögn um sýninguna.

Sunnudag 16. nóvember kl. 15

Ólafur Magnússon, ljósmyndari

Sýningarástjóraspjall. Ívar Brynjólfsson, ljósmyndari og
sérfræðingur við myndadeild Pjöðminjasafns Íslands,
seigir frá Ólafi Magnússyni og skoðar sýninguna ásamt
gestum safnsins.

Sunnudag 30. nóvember kl. 15

Sýningarástjóraspjall. Inga Lára Baldvinssdóttir, deildarstjóri
myndadeilda Pjöðminjasafns Íslands, seigir frá Ólafi
Magnússyni og skoðar sýninguna ásamt gestum safnsins.

Sunnudag 14. desember kl. 15

Sýningarástjóraspjall. Ívar Brynjólfsson, ljósmyndari og
sérfræðingur við myndadeild Pjöðminjasafns Íslands,
seigir frá Ólafi Magnússyni og skoðar sýninguna ásamt
gestum safnsins.

Ásmundarsafn

Sigtúni - 105 Reykjavík

Sími/Tel: (354) 553 2155 Fax: (354) 590 1201

Opið alla daga / Open daily

1. maí - 30. september 10-16

1. október - 30. apríl 13-16

Sunnudagur 26. október kl. 15

Pétur H. Ármannsson, deildarstjóri byggingarlistardeilda
Listasafns Reykjavíkur, leiðir skoðunarferð um húsið, ræðir
byggingarsögu þess og kynnir hugmyndir Ásmundar um
byggingarsögu.